MICHAŁ MAGNUSKI

NIE BŁĄDŹ! #32

Najczęstsze błędy popełniane w języku norweskim

Trolltunga

POZIOM B2

framtid, czyli kilka słów o przyszłości

Kto z nas nie zastanawia się nad tym, co przyniesie przyszłość? Kto nie ma postanowień noworocznych albo planów? Prawdopodobnie każdy z nas w jakimś stopniu. Czy wiecie, że w języku norweskim występuje kilka konstrukcji do opowiedzenia o przyszłości? Spójrzmy na kilka zdań! Czy przyszłość w nich wyrażona czymś się różni?

Klimaendringer **vil** få store følger for folk, dyr og natur.
Zmiany klimatyczne pociągną za sobą duże konsekwencje dla ludzi, zwierząt i przyrody.

I morgen **drar** vi til byen.
Jutro jedziemy do miasta.

I år **skal** jeg lese flere bøker enn i fjor.
W tym roku przeczytam więcej książek niż w zeszłym.

Jakimi regułami powinniśmy się zatem kierować przy wyborze konstrukcji? Kiedy powinniśmy użyć <u>skal</u>, a kiedy <u>vil</u>, a może wystarczy <u>czas teraźniejszy</u>?

Zacznijmy od sposobu wyrażenia przyszłości, który poznajemy już po kilku pierwszych lekcjach języka norweskiego - użycia czasownika modalnego skal. Tego czasownika użyjemy w zdaniach, w których mamy jakiś wpływ na przedstawioną czynność lub gdy mówimy o naszych planach.

I år skal jeg lese flere bøker enn i fjor.
W tym roku przeczytam więcej książek niż w zeszłym. [jest to moja decyzja lub plan, na który mam realny wpływ]

Lars skal se etter ny jobb i neste år.
Lars poszuka nowej pracy w przyszłym roku.
[decyzja Larsa, na którą ma wpływ]

Skal użyjemy również w zdaniach, w których mowa o jakichś zaleceniach lub nakazach.

Skolene skal fortsatt holde stengt.
Szkoły nadal pozostaną zamknięte. / Szkoły mają nadal pozostać zamknięte.

W momencie, gdy poznamy czasownik modalny skal, ciężko nam się od niego odzwyczaić i używać innych sposobów wyrażania przyszłości. Ze szczególną niepewnością posługujemy się czasownikiem vil, gdyż kojarzymy go przede wszystkim z polskim **chcieć**. Vil używamy jednak do opisu sytuacji, na które, w przeciwieństwie do skal, nie mamy dużego (często żadnego) wpływu np. do opisu pogody, zjawisk klimatycznych, emocji czy wydarzeń na giełdzie.

Klimaendringer vil få store følger for folk, dyr og natur.
Zmiany klimatyczne pociągną za sobą duże konsekwencje dla ludzi, zwierząt i przyrody.

Vi vil savne disse fjellene.
Będziemy tęsknić za tymi górami.

Ponadto jeśli chcemy wyrazić przypuszczenie, posłużymy się także czasownikiem vil.

Tida vil vise om det er et riktig valg.
Czas pokaże, czy to właściwy wybór.

Jeśli mamy wątpliwości co do tego, czy użyć skal czy vil, małą podpowiedzią może okazać się to, że przed zdaniem, w którym pojawia się vil, można zastosować frazę: noen regner med at...

Ekspertene regner med at antall smittede vil gå opp.
Eksperci przypuszczają, że liczba zakażonych będzie rosnąć.

Warto jeszcze zaznaczyć, że zamiast vil możemy użyć wyrażenia å komme til å bez utraty znaczenia. Konstrukcja ta używana jest przede wszystkim w mowie.

Jeg kommer til å savne deg.
Będę za tobą tęsknić.

Ostatni sposób, na który wspólnie spojrzymy jest teoretycznie najprostszy, ponieważ jest to dobrze wszystkim znany czas teraźniejszy, którego użyjemy do konkretnej, niemal pewnej, sytuacji. Co ciekawe, również w języku polskim używamy czasu teraźniejszego w odniesieniu do przyszłości.

I morgen drar vi til byen.
Jutro jedziemy do miasta.

Jeg treffer vennen min i morgen.
Jutro spotykam się z moim przyjacielem.

De begynner norskkurs neste uke.
W przyszłym tygodniu zaczynają kurs norweskiego.

Czasownikami występującymi najczęściej w odniesieniu do przyszłości w czasie teraźniejszym są:

- czasowniki ruchu np. å gå, å dra, å reise, å komme;
- czasowniki rozpoczęcia i zakończenia jakiejś czynności np. å begynne, å slutte;
- czasowniki zmiany np. å bli.

Osobom, które chciałyby dowiedzieć się więcej na temat wyrażania przyszłości w języku norweskim, polecam wpis Marty na naszym blogu oraz filmik, który nagrała Ewelina.

Link do wpisu na blogu:
https://www.trolltunga-norweski.com/post/skal-vil-kommer-til-%C3%A5-jak-m%C3%B3wi%C4%87-o-przysz%C5%82o%C5%9Bci-po-norwesku

Link do filmiku na YouTube:
https://youtu.be/-1ryovZNf9w

Ćw. 1. Przetłumacz zdania na język norweski.

1. Ceny będą nadal rosnąć.
2. Wkrótce zaczyna się film.
3. Będziesz chory, jeśli nie ubierzesz szalika oraz czapki.
4. Wydaje mi się, że spodoba ci się ta książka.
5. Obiecuję, że potem pomogę ci z lekcjami.
6. Jutro będzie padać śnieg.
7. Ona będzie na ciebie zła, jeśli się dowie, co zrobiłeś.
8. Zadzwonię do moich dziadków.
9. Z pewnością ona wkrótce przyjdzie.
10. Za dwa dni jedziemy za granicę.
11. Przypuszczam, że będzie im się podobać w Norwegi.
12. Masz przyjmować tabletki trzy razy dziennie.
13. Wiesz co, będę za tobą tak bardzo tęsknić.
14. Poczekaj chwilkę, wkrótce skończę.
15. Będziesz żałować, jeśli nie przyjmiesz tej oferty pracy.

LØSNINGSFORSLAG

Ćw. 1. Uzupełnij zdania za pomocą spójnika 'da' lub 'når'.

1. Prisene vil fortsette å stige.
2. Filmen begynner snart.
3. Du blir syk hvis du ikke tar på deg et skjerf og ei lue.
4. Jeg tror du vil like denne boka.
5. Jeg lover at jeg skal hjelpe deg med lekser etterpå.
6. Det vil snø i morgen.
7. Hun kommer til å være sint på deg når hun finner ut hva du har gjort.
8. Jeg skal ringe besteforeldrene mine.
9. Hun kommer sikkert snart.
10. Om to dager reiser vi til utlandet.
11. Jeg regner med at de vil like seg i Norge.
12. Du skal ta tablettene tre ganger per dag.
13. Vet du hva? Jeg kommer til å savne deg så mye.
14. Vent litt. Jeg blir snart ferdig.
15. Du vil angre hvis du ikke tar imot dette jobbtilbudet.